

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. D. N. Benedicti XIV. Declaratio Super Matrimoniis Inter Protestantes Et Catholicos

Benedikt <XIV., Papst>

Coloniæ, 1746

VD18 1439684X-001

3. Missâ jam ab Em. Card. Archiep. Mechlin. Relatione, missis ab Ep. Ipr. Casibus mota dubia tangentibus (quod utrumque S. Congregatio voluerat) denuò prolixè instructa causa proposita S. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40802

„in iis urbibus, ac in Hollandicis, nec aliud re-
„peritur remedium, nisi ad alias urbes confugien-
„do. Et inferioris Orator non prætermisit omnibus
„Pastoribus & Confessariis mōnere, ut Con-
„jugi adhuc Hæretico persuadere conarentur, ut
„novum consensum, daret, tacitum saltem, hoc
„est, sinè proclamationibus in præsentia Pastorum
„Catholicorum, dum autem id non sufficiat, ut
„per sæpè dissensu Conjugis hæretici accidere
„datur, partium erit prudentiæ EE. VV. red-
„dere, ac ostendere. medium aliquod magis ipsis
„idoneum visum.

Omnibus itaque perpensis, onus erit EE. VV. deliberare.

An, & quomodo sit rescribendum Episcopo in casu &c.

B.

IPREN. VISITATIONIS SACRORUM LIM-
NUM. (a) Cum Iprensis Episcopus, pro exi-
mia in oves sibi commissas pastoralis sollicitudine,
anxiis distineretur dubitationibus, qua ratione
agendum foret erga nonnullos Præsidi Hollandici
Milites, à quibus, post nuptias coram Ministro,
sive Magistratu heterodoxo initas, fuit Hæresis
ejurata, postulavit ab hoc Sacro Senatu decisionem
gravissimæ quæstionis, num scilicet Matrimonia
in Hollandia, aliisque Confœderatis Provinciis
coram Ministro, seu Magistratu A catholicis cele-
brata valida censenda sint. At Eminentissimi PP.,
quibus laudati Præsulis Petitiō sub diem 17. Au-
gusti 1737. proposita fuit, ponderosum rei mo-
men-

(a) Sess. 24. cap. 1. de Ref. Matr.

mentum pensantes necessarium duxere, absolutam
 ejus definitionem maturiori examini reservare, in-
 tereaque mandarunt rescribi Episcopo, ut Con-
 juges de validitate proprii matrimonii non dubi-
 tantes in bona fide relinquerentur, neque à Sacra-
 mentorum participatione deberent arceri, eorum
 verò, qui vexantur scrupulis super suorum matri-
 moniorum validitate, peculiare casus, & circum-
 stantias distinctim exponeret. Datis igitur juxta
 hanc mentem literis, Sacræ Congregationis jussi-
 bus sedulò obsequutus vigil^{is} antistes jamdudum
 respondit, atque inter multiplices casus, quos in
 ejusmodi materia frequenter nimis tam in sua Dice-
 cesi, quàm finitimis in Regionibus ait occurrere,
 sequentes præsertim hisce verbis recensuit.

„I. Casus, si Pars una A catholica in his Ditioni-
 „bus Sacræ Cæsareæ majestati, vel Regi Chri-
 „stianissimo subjectis domicilium habens matri-
 „monium ibi contrahere velit cum alia Parte, vel
 „Catholica, vel A catholica, pariter in iisdem Di-
 „tionibus Domicilium habente, judicat ipse, *nimi-*
 „*rùm Episcopus*, absolutè sub pœna nullitatis ob-
 „servandum Decretum Concilii Tridentini. Idem
 „judicat de talibus, qui in ipsâ Civitate m. sæ Tra-
 „jectina contrahere vellent, cum Civitatem illam
 „Status Hollandiæ non possideant jure Dominiis,
 „sed tantùm oppignorationis. Idem judicat de
 „Præfidiariis militibus, quorum Legiones in iis-
 „dem Ditionibus erectæ sunt, cum nulla occurrat
 „ratio, quare tales ab observatione Decreti Con-
 „ciliaris sese eximere vellent, cum Decretum eos
 „atingat tam qua locale, quàm qua personale:
 „hujus judicii nostri approbationem, vel impro-
 „bationem ab EE, DD, enixè petimus, „II,

„II. Casus, Dubium tamen ab aliquibus mo-
„vetur, V. G. de Milite hæretico, qui cum sua
„Legione in centro Hollandiæ erecta ad has Par-
„tes venit, tamquam Præfidiarius, & hîc Matri-
„monio jungitur coràm Ministello, vel cum una
„Catholica harum Ditionum, vel etiam cum alia
„A catholica, quæ cum eadem Legione ad has Par-
„tes venit. Pro ratione Dubii allegant, Legionem
„esse quasi Parochiam ambulantiem, cujus Mini-
„stellus agit partes Parochi, ac Parochiam illam
„ambulantiem non teneri aliis legibus, quàm tene-
„antur Parochiæ fixæ in centro Hollandiæ, in qui-
„bus non observatur saltèm ab Hæreticis Decre-
„tum Tridentini. In sic Contrahentibus potest esse
„bona fides, maximè ubi Pars utraque tempore
„contracti Matrimonii erat A catholica. Pars una
„ad fidem convertitur, quæritur, an in sic contra-
„cto Matrimonio continuare possit? Addendum
„tamèn, in Diocesi Iprensi constanter hætenùs
„observatum, quod similia Matrimonia Partis Aca-
„tholicæ cum A catholica coràm Ministellis con-
„tracta semper habita fuerint tamquàm invalida,
„& sic contrahentibus, & in simili Matrimonio
„perseverantibus denegata fuerint Sacramenta.
„Gratissimum Nobis erit iudicium rescire EE. DD.
„super hac nostra Diocesis praxi. Optandum fo-
„ret, si in his partibus, in quibus tot immixti su-
„mus Hæreticis, matrimonia Subditorum Sacræ
„Cæsareæ majestatis cum A catholicis inhibita fo-
„rent, & invalida declarata saltem quantum ad
„effectus Civiles. Decretum illud multos certò
„averteret à contrahendis matrimoniis talibus. Si-
„mile Decretum datum est à Rege Christianissimo

„in Novembri anno 1680., quo non tantum Ma-
 „trmonia suorum Subditorum Catholicorum cum
 „Hæreticis inhibet, sed insuper declarat invalidè
 „contracta, proles ex talibus Matrimoniis pro-
 „creatas illegitimas, & ad successionem Parentum
 „inhabiles. Simile Decretum meditata est Sere-
 „nissima Belgii Gubernatrix, & desuper anno
 „1734. iudicium exquisivit Episcoporum Pro-
 „vinciæ, sed nihil hætenus factum.

„III. Casus, & magis frequens est de duobus, qui
 „in iis Provinciis Hollandiæ, quæ liberum jus
 „hodiè habent Reipublicæ, Matrimonium con-
 „traxerunt coram Magistratu, vel Ministro Aca-
 „tholico, bona fide putantes, id in iis Provin-
 „ciis sufficere. Sic juncti ad has partes deveniunt
 „cum Præfidiis Militaribus, vel aliis occasioni-
 „bus. Hic existentes Parti Catholicæ, vel ei,
 „quæ meditatur ad fidem Catholicam transire, in-
 „ter colloquendum à Civibus Catholicis injicitur
 „scrupulus de talium Matrimoniorum validitate.
 „Hi anxii recurrunt ad Confessarios, petuntque,
 „quid sit de validitate talium Matrimoniorum,
 „Pro validitate respondere non audent, quia Ec-
 „clesia hætenus desuper non fuit locuta. Si re-
 „spondeant, esse invalida, exindè consequitur,
 „Parti Catholicæ deferendam esse Partem Acathe-
 „licam, quæ consensum coram Parocho Catho-
 „lico non vult renovare; deferendas proles, etiam
 „sæpius cum evidenti periculo perditionis illarum,
 „utpotè quæ à Parte Catholica in fide instruuntur,
 „vel saltem ad eam disponuntur, & Parti Catho-
 „licæ transeundum ad statum mendicitatis, quam
 „duram conditionem multi sustinere non volentes,

„præ-

„præligunt in suo Matrimonio permanere, &
„Pars, quæ conversionem suam meditabatur, à suo
„proposito resilit, videns, se post conversionem
„ad tales extremitates redigendam.

„IV. Casus est, Titius Catholicus harum Pro-
„vinciarum subditus cum navibus vectoriis, aliis-
„que occasionibus devenit ad Partes Hollandicas,
„ibidem Matrimonium contrahit cum A catholica
„coram Magistratu, vel Ministro A catholico. In
„eodem Matrimonio continuat ad plures annos,
„etiam proles procreat. Postea suæ Uxoris per-
„tæsus eam deserit, redit ad has Partes, & subti-
„cens contractum in Hollândia Matrimonium,
„hic alias nuptias contrahit, vel illud Matrimo-
„nium declarans petit, eo non obstante, ad aliud
„hic admitti, quia, ut supponit, Matrimonium
„in Hollandia, ut ante, contractum, nullum
„fuit. Quæritur, an talis in contracto hic se-
„cundo Matrimonio continuare possit, vel ad
„contrahendum secundum admitti; eo etiam non
„obstante, quod, quando cum A catholica Ma-
„trimonium contraxit in Hollandia, revera cre-
„diderit, se legitimè, & validè contrahere.

Prætereà verò quatuor alios casus, qui novissi-
mè contigerunt, in hæc verba exponit.

„I. Cornelius de Pouu Catholicus jam à vigin-
„ti, & uno annis Matrimonium contraxit in Pa-
„tria dicta Cassant sub ditione Statuum Hollan-
„diæ, in qua ante hac publicatum fuit Tridenti-
„num, cum A catholica coram Ministro Hæretico
„tantum, ex quo Matrimonio natæ sunt quatuor
„proles. Uxor A catholica cum una prole à præ-
„fato Cornelio recessit, ad Diœcesim nostram

„jam à mense accessit sæpeditus Cornelius cum
 „tribus prolibus, & petit jungi Matrimonio Pe-
 „tronillæ Widein Mulieri Catholicæ eo titulo,
 „quod prius Matrimonium in Hollandia, ut antè,
 „contractum fuerit invalidum ex præfata Petronil-
 „la modò prolem unam hæbeat. An ad Matrimo-
 „nium admitti potest.

„II. Franciscus Boninge Winori Bergensis
 „Diœcesis nostræ Orthodoxæ Fidei cultor anno
 „1713. Matrimonium contraxit in Ulsinge Op-
 „pido Geelandiæ sub ditione Statuum Hollandiæ,
 „ut in priori casu, cum Anna Blufce Acatolica
 „coram solo Ministro Acatolico, qua cum qua-
 „tuor procreavit proles. Prædictus Franciscus,
 „invita Uxore, terriò navigavit ad Indias; Re-
 „dux petit accedere ad suam Uxorem Annam Bluf-
 „cè, illa propter iteratos recessus Mariti eum re-
 „pellit. Repulsam passus, redit Dunchercam
 „Civitatem Diœcesis nostræ, gerit se ut in-
 „nuptum, meditatur Matrimonium cum Clara
 „Hugeloors Dunchercana, illudque finaliter con-
 „trahit anno 1732. coram Pastore Dunchercano,
 „non obstante oppositione, & declaratione prio-
 „ris Matrimonii in Hollandia contracti, & nulla
 „à nobis obtenta bannorum dispensatione: Quæ-
 „ritur, an in isto suo secundo Matrimonio con-
 „tinuare possit? In ea hætenus fuimus opinione,
 „eum non posse, & similibus Matrimoniis hæte-
 „nùs nos opposuimus, hoc motivo præter alia,
 „quod, si talia Matrimonia Dunchercæ, utpotè
 „portu Maritimo admitteremus, ea in dies forent
 „admittenda cum Nautis, qui ad Portum conti-
 „nuò appellant.

„III.

„III. Casus, quem Nominibus, & Cogno-
minibus exprimere non possumus, quia in actu
ipso Sacramentalis Confessionis proponitur, est,
ut sequitur. Pars Catholica cum parte Acat-
holica in centro Hollandiæ Matrimonium contraxit
coram Magistratu, vel Ministro Acat-
holicis. Ibidem existentes nunquam dubitarunt de validitate
sui Matrimonii; ibidem enim Confessarii nun-
quam pœnitentes molestant circa similia Matri-
monia, vel quia non audent, vel quia putant
valida. Dum ad has partes veniunt tanquam
Præsidarii Milites, aliud audiunt à Catholicis,
quam audierunt in Hollandia; de suis Matrimo-
niis dubitant, consulunt Confessarios, qui re-
sponsum dare non valentes, ad nos recurrunt,
& nobis ipsis cespitantibus nihil superest, nisi
ad S. Sedem recurrere.

„IV. Casus præcedenti affinis est. Titius Mi-
les hæreticus ad has partes deveniens, & videns
omnia, quæ in Ecclesia Catholica fiunt, quæ
antea nunquam viderat, solemnitatem Officio-
rum Divinorum, administrationem Sacramen-
torum, audiens conciones Catholicorum, mo-
vetur ad amplectendam Religionem Romano-
Catholicam, sed remoram videt ex parte Conju-
gis in hæresi obstinatæ. Si convertatur, non
poterit ab ea recedere, non enim licitum est ipsi
consulere, ut sine venia militiam deserat. Si à
debito Conjugali abstinere velit, eum Uxor de-
feret Officialibus hæreticis, & sub pœna carce-
ris, vel fortè gravioribus cogitur adhærere Uxo-
ri suæ; Unde quæritur, an post conversionem
licebit ipsi cum Uxore cohabitare, ut ante.

His itaque ob oculos habitis, resumpto Folio sub dictam diem 17. Augusti 1737. distributo, perpensa elaborata doctissima Relatione Eminentissimi D. Cardinalis ab Alsatia Archiepiscopi Mechliniensis, qui sententiam suam super postulationibus Iprensis Episcopi aperire rogatus fuit, visisque demum, si placet, etiam Adnotationibus Secretarii unà cum Resolutionibus, sive Rescriptis ab hac Sacra Congregatione per varia tempora editis sejunctim circumferendis, placeat EE. VV. statuere.

An, & quomodo sit rescribendum Episcopo?

C.
R E L A T I O
Eminentissimi, & Reverendissimi Domini
CARDINALIS DE ALSATIA
ARCHIEPISCOPI MECHILNIENSIS.
Eminentissimi, & Reverendissimi D. mei
Observandissimi.

Accepi Folia in Urbe impressa, quæ continent Dubia Sac. Congregationi Concilii die Sabathi 17. Augusti labentis anni proposita. & juxtà morem ejusdem Sacræ Congregationis de jure resolvenda, inter quæ præcipuum, & summi sanè momenti Dubium proponitur circa Matrimonia in Hollandia contracta citrà formam à Sac. Concilio Tridentino *sess. 24. cap. 1. de ref. Matrim.* præscriptam: Super quo dubio, & super expositis ibidem in utramque partim rationibus placuit EE. VV. sententiam meam exquirere.

Omni-